

כולל "פורת יוסף"
ע"ש ר' יוסף בן ר' סעדיה חדד ז"ל
רח' זבולון 37 גדרה

זמני השבת
(לפי אופק אשדוד)

בניסת השבת; 3מ;19פ
יציאת השבת; 4מ;20פ

עלון מס' 139
ג' אייר התשע"א

אמור

"הוציא את המקלל"
(ויקרא כד,י)

המקלל אחרים,
לפעמים, הקללה
חוזרת אליו ועל בנו,
ח"י אם אין המקולל
הוא לכך, לכן יזהר
אדם שלא תצא
קללה מפיו בשום
אופן...
לבוש יוסף למאת ה"בן איש חי"

"מחודדין בפיר"

שיהיו דברי תורה

"וּבִקְצֵרְכֶם... אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם" (ויקרא, כ"ג, כ"ב)

אני ה' - נאמן לשלם שכר (רש"י)

רצתה התורה ללמדנו שכאשר האדם נזקק למתנות בשר ודם הוא מתבייש...
ולכן אנו מתפללים "אל תביאנו לידי מתנות בשר ודם"

מאחר וידעו כי עליהם לשלם מחיר יקר
דרשו מאיתו את מיטב המאכלים
והמשקים ור' ישעיה נענה לדרישותיהם...

מעשה בר' ישעיה מתלמידי הגר"א.
שבערב שבת לפני חצות, עברו דרך עיירת
זו'כוביץ כמה סוחרים יהודים שחזרו
מהיריד שהיה באחת מערי ליטא. יצא ר'
ישעיה לקראתם ובקשם שישארו אצלו
בשבת קודש, סוחרים אלו לא הכירוהו
וסירבו לבקשתו, בטוחים היו כי
בכוונתו לקבל תמורה בעד אירוח זה.
הפציר בהם ר' ישעיה ואמר: "הרי ערב
שבת היום וכבר עבר מחציתו של היום
והדרך לעיר רחוקה היא, מוטב שתשבתו
אצלי, הכל מוכן לסעודה..." אך הסוחרים
בשלהם, מעוניינים הם להגיע העירה ואכן
נסעו.

ביום ראשון לאחר השבת,
השכימו בבוקר ולפני נסיעתם
הניח כל אחד חמישה זהובים
כפי שסוכם.. מה מאוד הופתעו
כשסירב ר' ישעיה לקבל תשלום
באומרו: "חלילה לי מלקבל מכם אף
פרוטה אחת. כפרי פשוט אני, איני למדן
גדול ואיני יודע מתן שכרן של מצוות, אך
פעם אחת הייתי בוילנא בבית מדרשו של
הגר"א בשעה שעסק בתורה ואמר
לתלמידיו: "גדולה הכנסת אורחים יותר
מהקבלת פני שכניה" ועוד הוסיף ואמר:
"אנו אומרים בקדוש לבנה אלמלא לא זכנו
ישראל להקביל פני אביהם שבשמים פעם
אחת בחודש, דיים.. והרי מצוות הכנסת
אורחים זמנה הוא כל היום ובכל שעה. הרי
אפשר לקבל פני שכניה לא רק פעם אחת
בחודש אלא בכל עת... עכשיו זכיתי אני
במצווה חשובה זו וכיצד אחליפנה בכסף?"

הוסיף ואמר ר' ישעיה: "גם את הגלגל
תקבלו בחינם אך אבקשכם הימנעו
מנסיעה בערב שבת לאחר חצות היום..."

בדרך נשבר אופן אחד מגלגלי העגלה
ולא יכלו להמשיך בדרכם. נאלץ העגלון
לחזור לזו'כוביץ ברגלו כדי להביא אופן
לעגלתו מאת ר' ישעיה. האיץ בו ר' ישעיה
שיחליף את הגלגל ויביא את הסוחרים
לביתו, ואכן נאלצו הסוחרים מפאת קוצר
הזמן לשבות בביתו של ר' ישעיה..

פנה אליהם ר' ישעיה בהגיעם לביתו ואמר:
"הנני פונדקאי ואיני אוהב לעמוד על המקח
לאחר השבת ולכן מודיע אני לכם מעכשיו
שעלות שהותכם אצלי בשבת תהיה לכל
סוחר חמישה זהובים".

הביטו הסוחרים זה בזה בהשתאות על
המחיר המופרז.. ומלמלו ביניהם, הוא אשר
חשבנו בראשונה כוונת הכפרי זה להרוויח
יפה עלינו.. אך באין ברירה נאלצו הסוחרים
להסכים למחיר זה.

"ולשאלתכם, מדוע בקשתי כסף מתחילה,
מכיוון שרציתי שתבקשו כל אשר תחפצו
מבלי להסס או להתבייש ותאכלו ותשתו
כאוות נפשכם..."

מתוך 'אוצרות התורה'

תחילת
המעשה הוא
סוף המעשה
חובות הלבבות

"שֶׁשֶׁבֶת הוּא לֵה"
(ויקרא, כ"ג, ג')

יהודי עומד
ומזין דבר מה
לכבוד שבת,
עליו להבין ולהשיג
לכבוד מה ולכבוד
מי הוא טורת.
מיהו האורח
שאמור לבוא היום
בלילה להתארח
בביתו...
הגר"ש פינקוס זצ"ל

וְצֵאתִי פֶּעַם בְּלוֹיֹת רַבָּנוּ (ר' יוֹסֵף חַיִּים זֶנְנֶרְפֶּלְדֵּ זצ"ל)
מִבֵּית הַחֹלִים "שְׁעָרֵי צְדָק" בְּט"וּ בְּשֶׁבֶט. רֵאִיתִי מִכְּחוּךְ
תְּהַלּוּכָת תְּלִמִּידֵי בֵּית הַסֵּפֶר הוֹלְכֹת וּמִתְקַרְבֶּת אֵלַינִי;
בָּנִים וּבָנוֹת, נְצָרִים וְנְצָרוֹת, עִם דָּגָל הַצִּיּוֹנִים בְּרֹאשׁ כָּל
קְבוּצָה, וְשִׁירִים עֲבָרִים בְּפִיהֶם.

הֵם צָעְדוּ בְּשׁוֹרוֹת שֶׁל אַרְבָּעָה אַרְבָּעָה, כְּשֶׁהֵם מְמַלְאִים
אֶת רֹחַב הַכְּרוּב, וְהַקֶּהֱל נִדְחָק אֶל הַמִּדְבָּרוֹת.
יִדְעֵתִי שְׂמֵחָה שֶׁל כְּמָה אֶלְפִים יְלָדוֹת וְיְלָדוֹת בְּתֵי הַסֵּפֶר
הַצּוֹעֲדִים בְּתֵהֲלוּכָהּ כְּזֹאת, יִצְעַר אֶת ר' יוֹסֵף חַיִּים, וְעַל כֵּן
אָמַרְתִּי לוֹ: "תְּהַלּוּכָת יְלָדֵי בְּתֵי הַסֵּפֶר בָּאָה, אוֹלֵי רוּצָה
הֲכֵב לְחַזֵּר אֶל בְּנֵי בֵּית הַחֹלִים?"

"לא!", הִיָּתָה תְּשׁוּבָתוֹ - "וְכִי לֹא יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה?"
רַבָּנוּ נִשְׁעַן עַל כְּתָפָיו, וְגַם אֲנִי כָּכֵל הַקֶּהֱל נִדְחָקְנִי לְצִדֵי
הַכְּרוּב. הַתְּהַלּוּכָה עוֹבְרֶת קְבוּצוֹת קְבוּצוֹת, כָּל בֵּית
סֵפֶר לְעִצְמוֹ, וְקוֹל הַשְּׂיִכָּה פוֹלֵחַ אֶת הָאָוִיר. אֲנִי מִסְתַּכֵּל
בְּרַבָּנוּ, וְרוֹאֶה מְמַלְמֵל בְּשִׁפְתָיו. אֲנִי מֵטָה אֶת אֲזְנֵי
וְשׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ אוֹמֵר וְחוֹזֵר וְאוֹמֵר: "יוֹסֵף ה' עֲלֵיכֶם, עֲלֵיכֶם
וְעַל בְּנֵיכֶם, בְּרוּכִים אַתֶּם לֵה'... יוֹסֵף ה' עֲלֵיכֶם, עֲלֵיכֶם..."
תוֹךְ שֶׁהוּא מְזִיל דְמָעָה וּמִתְפַּלֵּל שְׂיִזְכּוּ כָּל אֵלֶּה גַם
לְפָסוּק הַקּוֹדֵם: "יְבָרֵךְ יְרֵאֵי ה' הַקְּטָנִים עִם הַגְּדוֹלִים..."; עַד
שֶׁכָּל הַתְּהַלּוּכָה עָבְרָה עַל פְּנֵינוּ...

ר' משה בלוי

משל לעני אחד שהיה מהלך בדרך וצרותיו על
שכמו לפתע חלף עליו פניו עשיר אשר ישב
במרכבה הדורה רתומה לסוסים.

ראה העשיר את ההלך העני ורחמיו נכמרו עליו.
הורה העשיר לרכב שיעצור את המרכבה
וייסעו יחד אל מחוז חפצם. שמח העני ועלה
והמרכבה שבה ויצאה לדרך.

כעבור כברת דרך, שם לב העשיר
כי העני יושב וצרותיו על שכמו. "מדוע אינך מניח
את חפצך", שאל העשיר, "והלוא הצרות כבדים".

"אכן, נאנח העני", אולם אין ברצוני להכביד על
המרכבה".

"שוטה שכמוך", צחק העשיר, "וכי מי נושא אתך
ואת משאך? האם לא המרכבה?"

כן הוא גם הנמשל. אמר המגיד - "רבות מחשבות
בלב איש", אבל יש לזכור כי שום מעשה אינו מכוחו
של האדם, אלא מאת ה'...

המגיד מדובנא

פינת ההלכה

הרב דב ניסים שליט"א,
ראש כולל "פורת יוסף"

הדלקת אור בשבת ע"י גוי

כל דבר שאסור לישראל לעשותו, אסרו חכמים לומר
לגוי לעשותו, אע"פ שאין הגוי מצווה על שמירת השבת,
כדי שלא תהא שבת קלה בעיני ישראל ויבואו לעשות
בעצמם.

ואף אם עשה הגוי מלאכה מעצמו לצורך ישראל, ללא
שציווהו ישראל, אסרו חכמים ליהנות מאותה מלאכה
כדי שלא יבוא לומר לגוי לעשות מלאכה עבורו.

ולכן כשם שאסור לישראל להדליק את אור החשמל
בשבת, כך אסור לומר לגוי שידליק את האור עבור
ישראל. ואף אם הדליק הגוי את האור מעצמו לצורך
ישראל אסור ליהנות מאור זה.

ועם כל זה, ישנם אופנים שמותר ליהנות מאור שהודלק
ע"י הגוי:

א. תוספת אור - אם כבר היה אור דולק בבית ישראל,
ובא הגוי והדליק אור נוסף, אף שנעשה עכשיו אור גדול
יותר, מותר ליהנות מאור זה.

ואף אם אין אור דולק בבית כלל, אבל הבית מואר
במקצת כתוצאה מתאורת הרחוב שנכנסת לבית, ובא
הגוי והדליק את האור בבית, מותר ליהנות מאור זה.

ואף מותר במקרה זה, כשכבר דולק אור או שהמקום
מואר במקצת, לרמוז לגוי בצורה עקיפה שידליק אור
נוסף, כגון שיאמר לו 'האור חלש וקשה לקרוא'.

ב. כשמדליק לצורך עצמו - אם הגוי הדליק את האור
בבית לצורך עצמו, מותר לישראל ליהנות מאור זה.

ולכן אם הבית חשוך, יכול להביא את הגוי אליו לבית,
וישאלהו אם רצונו לשתות או לאכול איזה דבר, וכאשר
ישיב בחיוב, יאמר לו 'אבל אי אפשר להביא דבר זה
מפני החושך', ואז יבין הגוי וידליק את האור לצורכו,
ואגב כך יהנה ישראל מאור זה (ואם אחר שהדליק רואה שהגוי בא לכבות

את האור, יכול לצוותו שלא יכבה).

דומים אנו לאותו אדם שכשכאבה לו השן
הוא התחיל לבכות: "רבנו של עולם. מדוע כה
רע לי...?" והוא שוכח את העיניים. האזניים.
את הילדים הבריאים. והפרנסה שנתנה לו
משמים - שוכח את כל העולם כולו.

הוא רק יודע דבר אחד: "כואבת לי השן..."
טוב, הוא הולך לרופא והרופא אומר לו:
"התמזל מזלך שכאבה לך השן. כי אם לא,
היית עלול, חלילה למות! היתה לך איזו מחלה
כלשהי, ואם הייתי מגלה אותה ומטפל בה
מיד - ה' ירחם..."

הגר"ש פינקוס זצ"ל

בעיית הדור - יהדות בלי הקב"ה

הגר"ש פינקוס זצ"ל

"מצוה" מלשון צוותא לקב"ה,
"עבירה" מלשון "מעבר לנהר", כלומר:
כביכול אדם נמצא מעבר לקב"ה...